

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства
та природокористування
Кафедра фізичної терапії, ерготерапії

08-02-77М

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання лабораторних робіт із навчальної дисципліни
«Організація діяльності у сфері фізичної терапії»
для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського)
рівня за освітньо-професійною програмою «Фізична
терапія, ерготерапія»
спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія»
денної форми навчання

Рекомендовано
Науково-методичною радою
з якості ННІ охорони здоров'я
Протокол № 3 від
20.11.2020р.

Рівне – 2020

Методичні вказівки до лабораторних робіт із навчальної дисципліни «Організація діяльності у сфері фізичної терапії» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія, ерготерапія» спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» денної форми навчання [Електронне видання] / Ніколенко О. І. – Рівне : НУВГП, 2020. – 15 с.

Укладач: Ніколенко О. І., старший викладач кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Відповідальний за випуск – Нестерчук Н. Є., професор, доктор наук з фізичного виховання і спорту.

Керівник групи забезпечення
спеціальності

227 «Фізична терапія, ерготерапія»

Нестерчук Н. Є.

© О. І. Ніколенко, 2020

© НУВГП, 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. Теми лабораторних занять	5
РОЗДІЛ 2. Методичні рекомендації до виконання лабораторних занять	6
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 1. Роль фізичної терапії у процесі відновлення пацієнтів	6
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2. Основні професійні компетенції фахівця фізичної терапії	7
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 3. Форми ЛФК в системі реабілітації	8
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 4. Етичні та моральні вимоги до фізичного терапевта.	9
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 5. Ефективність застосування засобів і методів ЛФК та фізичної терапії у відновному процесі	10
ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 6. Категорії осіб з особливими потребами. Допоміжні засоби пересування	11
РОЗДІЛ 3. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ	12
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	14

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Організація діяльності у сфері фізичної терапії» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння головних принципів використання засобів і методів фізичної реабілітації у роботі фізичного терапевта.

Метою викладання навчальної дисципліни «Організація діяльності у сфері фізичної терапії» є сформувати систему знань і гуманістичний світогляд про сферу майбутньої професійної діяльності фізичного реабілітолога (фізичного терапевта), встановити безпосередній зв'язок фізичної реабілітації з іншими медичними науками.

Після виконання лабораторних робіт – студенти повинні навчитися використовувати в своїй професійній діяльності набуті навички під час навчання. Досягнення мети – знати галузеву термінологію, програмно-нормативні і організаційні засади розвитку фізичної реабілітації, вміти користуватися фаховою навчально-науковою літературою і даними з відкритих джерел, розрізняти групи пацієнтів згідно з їхніми потребами.

РОЗДІЛ 1. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форми
Змістовий модуль 1. Організація діяльності у сфері фізичної терапії		
1.	Тема 1. Роль фізичної терапії у процесі відновлення пацієнтів	4
2.	Тема 2. Основні професійні компетенції фахівця фізичної терапії	4
3.	Тема 3. Форми ЛФК в системі реабілітації	4
4.	Тема 4. Етичні та моральні вимоги до фізичного терапевта	4
5.	Тема 5. Ефективність застосування засобів і методів ЛФК та фізичної терапії у відновному процесі	4
6.	Тема 6. Категорії осіб з особливими потребами. Допоміжні засоби пересування	4
	Разом	24

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЬ

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 1

Роль фізичної терапії у процесі відновлення пацієнтів

Мета: Розглянути завдання та мету фізичної терапії, вивчити основні терміни дисципліни.

Завдання:

1. Ознайомитися із завданнями та метою фізичної терапії у процесі відновлення пацієнтів.
2. Вивчити основну термінологію фізичної терапії.

Короткий огляд теми:

Фізична терапія - це застосування з лікувальною і профілактичною метою фізичних вправ і природних факторів у комплексному процесі відновлення здоров'я, фізичного стану та працездатності хворих.

Прогнозування (включає план догляду/втручання) починається з визначення потреб у догляді/втручанні та, як правило, веде до розробки плану догляду/втручання, в тому числі визначення конкретної реальної мети у співпраці з пацієнтом/клієнтом, членами родини чи опікуном. В іншому разі, може виникнути потреба скерувати пацієнта/клієнта до іншої установи чи медичного фахівця, у випадках, які не належать до компетенції фізичного терапевта.

Головним завданням фізичної терапії є:

- Функціональне відновлення (повне або компенсація при недостатньому чи відсутності відновлення);
- Пристосування до повсякденного життя і праці;
- Залучення до трудового процесу;
- Диспансерний нагляд за реабілітованим.

Питання модульного контролю:

1. Перерахуйте основні терміни дисципліни.

2. Охарактеризуйте завдання та мету фізичної терапії у процесі відновлення пацієнтів.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 2

Основні професійні компетенції фахівця фізичної терапії

Мета: Розглянути та проаналізувати основні професійні компетенції фахівця фізичної терапії.

Завдання:

1. Ознайомитись із основними професійними компетенціями фізичного терапевта.
2. Розглянути документи, які регулюють діяльність фахівця фізичної терапії.

Короткий огляд теми:

Фахівець з фізичної терапії - професіонал, людина з вищою освітою, яка закінчила повний курс навчання за спеціальністю «Фізична терапія».

Фізичні терапевти є одні з провідних спеціалістів з відновлення, корекції та підтримки рухових функцій. Вони володіють системними знаннями у сфері рухової діяльності людини.

Фахівець фізичної реабілітації має відповідну кваліфікацію для виконання таких професійних обов'язків:

- проведення комплексного обстеження/оцінки/визначення потреб окремого пацієнта/клієнта або потреб групи клієнтів (наприклад, за допомогою гоніометрії та ін...).
- встановлення діагнозу, визначення прогнозів і плану заходів
- надання консультації в рамках своєї компетенції та визначення того, коли пацієнтам/клієнтам слід звернутися до інших медичних фахівців
- впровадження програми втручання/лікування, складеної фахівцем фізичної реабілітації

Питання модульного контролю:

1. Назвіть основні компетенції фахівця з фізичної терапії.
2. Дайте повне визначення «фізичний терапевт».

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 3
Форми ЛФК в системі реабілітації

Мета: Ознайомитися з формами ЛФК та засобами фізичної терапії в системі реабілітації.

Завдання:

1. Розглянути форми ЛФК в системі реабілітації.
2. Ознайомитися з основними засобами фізичної терапії.

Короткий огляд теми:

Лікувальна фізична культура (ЛФК) - метод лікування, що полягає в застосуванні фізичних вправ і природних факторів природи до хворої людини з лікувально-профілактичними цілями. В основі цього методу лежить використання основної біологічної функції організму - руху.

Існує безліч форм лікувальної фізичної культури: ранкова гігієнічна гімнастика, заняття лікувальною гімнастикою, самостійні заняття фізичними вправами, лікувальна дозована ходьба, дозовані сходження (теренкур), масові форми оздоровчої фізичної культури, дозовані плавання, веслування, спортивні вправи та ігри, гідрокінезотерапія і ін.

До засобів фізичної терапії відносять суворо дозовані фізичні вправи, застосовувані на фоні природних чинників, режими рухової активності, вихідні положення, масаж і мануальну терапію.

Питання модульного контролю:

1. Перерахувати всі форми ЛФК.
2. Назвіть засоби фізичної терапії, які застосовуються у процесі реабілітації.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 4

Етичні та моральні вимоги до фізичного терапевта

Мета: Ознайомитися з роботою фізичного терапевта в команді з іншими підрозділами.

Завдання:

1. Проаналізувати роботу фахівця з фізичної терапії.
2. Розглянути етичні та моральні вимоги до фізичного терапевта.

Короткий огляд теми:

Сьогодні цілком справедливо стверджується, що реабілітація пацієнтів з захворюваннями різного профілю, а також реабілітація інвалідів та осіб з тими чи іншими обмеженнями є мультидисциплінарним комплексом заходів, спрямованих на підвищення ступеня соціальної адаптації та якості життя, відновлення порушеної працездатності, рівня здоров'я, психологічного статусу та збереження самого життя постраждалого.

В роботі фізичного терапевта розглядаються питання професійної етики та моральні основи актуальної професії фізичного терапевта у світі вимог формування європейського освітнього простору.

Фізичний терапевт повинен бути гуманним, доброзичливим, чуйним, прагнути до освоєння найефективніших та діючих методик та технологій реабілітації; йому має бути власна мобільність, конкурентоспроможність, має володіти іноземними мовами, щоб брати на професійне озброєння все те, що вже успішно опанували його колеги у різних країнах.

Питання модульного контролю:

1. Охарактеризуйте роботу фахівця фізичної терапії.
2. Назвіть етичні та моральні вимоги до фізичного терапевта.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 5

Ефективність застосування засобів і методів ЛФК та фізичної терапії у відновному процесі

Мета: Розглянути ефективність засобів та методів ЛФК та фізичної терапії у відновному процесі.

Завдання:

1. Ознайомитись із засобами та методами ЛФК та фізичної терапії.
2. Оцінити ефективність застосування засобів і методів ЛФК та фізичної терапії у відновному процесі.

Короткий огляд теми:

ЛФК розвиває силу, витривалість, координацію рухів, прищеплює навички гігієни, гартує організм. Засоби ЛФК – це діючі лікувальні фактори, такі як гімнастичні фізичні вправи, фізичні вправи у воді, ходьба, заняття на тренажерах.

Основні засоби лфк:

- Фізичні вправи.
- Ходьба
- Сходження
- Заняття на тренажерах

Методики ЛФК:

- при захворюваннях опорно-рухової системи (ЛФК при кокс-артрозі, при порушенні постави, при остеохондрозі, сколіозі);
- при захворюваннях серцево-судинної системи;
- при захворюваннях дихальної системи;
- при захворюваннях травної системи;
- при травмах;

Питання модульного контролю:

1. Назвати засоби та методики застосування ЛФК.
2. Охарактеризувати ефективність застосування засобів ЛФК та фізичної терапії у відновному процесі.

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА № 6

Категорії осіб з особливими потребами. Допоміжні засоби пересування

Мета: Розглянути основні прийоми переміщень осіб з особливими потребами.

Завдання:

1. Ознайомитись з категоріями осіб з особливими потребами.
2. Розглянути основні прийоми переміщень осіб з особливими потребами.

Короткий огляд теми:

Залежно від типу порушення в Україні згідно з критеріями Міністерства освіти і науки виокремлюють такі категорії дітей:

- з порушеннями слуху (глухі, оглухлі, зі зниженим слухом);
- з порушеннями зору (сліпі, осліплі, зі зниженим зором);
- з порушеннями інтелекту (розумово відсталі, із затримкою психічного розвитку);
- з мовленнєвими порушеннями; 18 19
- з порушеннями опорно-рухового апарату;
- зі складною структурою порушень (розумово відсталі і сліпі чи глухі; сліпоглухонімі та ін.);
- з емоційно-вольовими порушеннями та дітей з аутизмом.

Питання модульного контролю:

1. Перерахувати категорії осіб з особливими потребами.
2. Охарактеризувати основні прийоми переміщень осіб з особливими потребами.

РОЗДІЛ 3

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Вид контролю: 1 семестр – залік.

Методи контролю

1. Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни оцінюється:

участь студентів в обговоренні питань, винесених на лабораторні заняття та проблемних ситуацій; розв'язок ситуаційних вправ; самостійно підготовлені повідомлення студентів за темою лабораторного заняття; на кожному лабораторному занятті проводиться письмове опитування по темі у вигляді визначення п'яти понять або 10 тестів закритої форми з однією правильною відповіддю з 5-ти можливих; оцінюється звіт по ІНДЗ; проведення модульного поточного контролю через навчально-науковий центр незалежного оцінювання.

2. Підсумковий контроль знань – залік відбувається відповідно до Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (сайт НУВГП).

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль №1								
Т 1	Т 2	Т3	Т 4	Т 5	Т 6	МК 1	МК 2	
10	10	10	10	10	10	20	20	100

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82–89	добре	
74–81		
64–73	задовільно	
60–63		
35–59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Герцик А. М. До питання тлумачення основних термінів галузі фізичної реабілітації. Бюлетень Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації. 2009. № 1.
2. Дзяка Г. В., Клапчука В. В. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина. К. : Здоров'я, 1995. 312 с.
3. Епифанова В. А. Лечебная физическая культура : справочник. М. : Медицина, 2001. 592 с.
4. Дубровський В. И. Лечебная физическая культура. М. : Медицина, 2004. 608 с.
5. Окамото Г. Основи фізичної реабілітації. Львів : Галицька видавнича спілка, 2002. 294 с.

Допоміжна

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація : підручник. К. : Олімпійська література, 2005.
2. Кобелев С. Ю. Історія розвитку Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації. Бюлетень Української Асоціації фахівців фізичної реабілітації. 2009. № 1. С. 3-5.
3. Про становище інвалідів в Україні : національна доповідь. К. 2008. С. 157-163.

4. Валецький Ю. М., Валецька Р. О., Петрик І. О. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. 2012.
5. Ткаченко О. Фізична реабілітація – здобутки, проблеми перспективи. 2009. № 10. С.3-4.